

นวัตกรรมการเงิน ยุค 4.0 (Financial Innovation 4.0)

นางจงกล บุตรรี่
นางสาววิศรา วงศ์สูงยาง
ศูนย์อนามัยที่ 4 ยะลา

เป้าหมายและวัตถุประสงค์/แรงบันดาลใจ

จากการสำรวจเรื่องการส่งเบิกค่าใช้จ่ายการเงิน พบรหัสเดินปัญหาการเขียนชุดเบิกค่าใช้จ่ายแบบเดิม (แบบเขียน) ดังนี้

1. กรอกข้อมูลไม่ครบ
2. รวมยอดจำนวนเงินไม่ถูกต้อง
3. เจ้าหน้าที่ใช้ระยะเวลามากเนื่องจากในการกรอกต้องกรอกแบบฟอร์มซ้ำหลายหน้า
4. ใช้กระดาษจำนวนมากเนื่องจากกรอกข้อมูลผิด/ไม่ครบถ้วน ต้องแก้ไขใหม่

กลุ่มงานอำนวยการ ศูนย์อนามัยที่ 4 ยะลา จึงเกิดแรงบันดาลในการพัฒนาโปรแกรมการใช้งานสำหรับเบิกจ่ายทางการเงินที่ง่ายและสะดวกกับเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เจ้าหน้าที่ศูนย์อนามัยที่ 4 ยะลา ส่งเอกสารเบิกค่าใช้จ่ายถูกต้องครบถ้วน
2. ลดระยะเวลาในการเขียนชุดเบิกค่าใช้จ่าย
3. ลดการใช้กระดาษในการเบิกจ่ายทางการเงิน

กระบวนการสร้าง KM/Innovation

พัฒนาวัตกรรมโดยนำกระบวนการจัดการความรู้และการดำเนินงานตามรูปแบบ PDCA มาประยุกต์ใช้

1. การปั้นชีวมวลรู้: กลุ่มอำนวยการมีเจ้าหน้าที่ด้านการเงิน ที่มีความรู้ความชำนาญเรื่องระบบการเบิกจ่ายและเอกสารการเงินเป็นอย่างดี จากการทำงานพบว่าผู้ส่งเบิกค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ได้แก่ นักวิชาการ พบรหัสเดินปัญหาการส่งเอกสารเบิกจ่ายไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน และล่าช้า จึงทำการสำรวจให้ทราบถึงสาเหตุของปัญหาและความต้องการจริงของนักวิชาการ พบรหัสเดินปัญหาเบิกจ่ายที่ง่าย สะดวก และรวดเร็วต่อการใช้งาน ก็เป็นจุดเริ่มต้นพัฒนาวัตกรรม โดยเริ่มจากการปั้นชีวมวลรู้ ซึ่ง

2. การสร้างและแสวงหาความรู้ จากปัญหาและความต้องการรูปแบบการเบิกจ่ายที่ง่าย สะดวก และรวดเร็ว กลุ่มอำนวยการจึงได้ร่วมกันคิดรูปแบบนวัตกรรมที่สามารถตอบโจทย์ได้ รวมถึงศึกษาแนวทางการรูปแบบการเบิกจ่ายจากหน่วยงานต่างๆ เกิดแรงบันดาลใจในสร้างรูปแบบเบิกจ่ายทางการเงินโดยใช้โปรแกรม Excel เพราะนักวิชาการสามารถใช้งานได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว หลังจากนั้นจึงแสวงหาผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ มาช่วยพัฒนาวัตกรรม เช่น ปรึกษาระเบียบและเอกสารการเงินจากเจ้าหน้าที่การเงินที่เชี่ยวชาญ ปรึกษาเรื่องสูตรของโปรแกรมExcel จากเจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์

3. การจัดความรู้ให้เป็นระบบ ออกแบบโครงสร้างของโปรแกรมชุดเบิกจ่ายทางการเงินเป็นหมวดหมู่ แบ่งชนิดชุดการเบิกจ่ายให้เป็นระบบ สะดวกต่อการเข้าใจและใช้งาน ลดขั้นตอนการกรอกที่ซ้ำซ้อน สามารถกรอกข้อมูลในเอกสารExcel เพียงครั้งเดียวแล้วขึ้นในส่วนที่เป็นข้อมูลเดียวกันได้โดยอัตโนมัติ

4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้ จัดทำเอกสารระเบียบการเงินประกอบให้เป็นภาษามาตรฐานเข้าใจง่ายและตรงต่อจริยธรรมของศูนย์ และมีการดำเนินงานในรูปแบบ PDCA คือมีการซึ่งแจงให้เจ้าหน้าที่ในศูนย์ฯ ทราบ ทดลองอ่าน ทดลองใช้ เมื่อพบปัญหาจึงนำมาปรับปรุงพัฒนาต่อไป จนเกิดโปรแกรมที่สะดวกต่อความต้องการผู้ใช้งานมากที่สุด

5. การเข้าถึงความรู้ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ นวัตกรรมการเงินยุค 4.0 ให้เจ้าหน้าที่ทุกท่านทราบทั่วทางโลกศูนย์ฯ ทางหน้าเว็บไซต์ศูนย์อนามัย การแจ้งเวียนแต่ละกลุ่มงาน โดยทางโปรแกรมไว้ในแชร์ไฟล์ และหน้าเว็บไซต์ศูนย์อนามัยที่ 4 ระบุรุ่น เพื่อให้ทุกท่านสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวกต่อการดาวโหลดไปใช้งาน

6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดเผยแพร่ผลงานนวัตกรรมและวิธีการใช้งานแก่เจ้าหน้าที่ในเว็บแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศูนย์อนามัยที่ 4 ระบุรุ่น และเผยแพร่เชิงรุกโดยการนัดสอนการใช้งานนวัตกรรมการเงิน ยุค 4.0 ในแต่ละกลุ่มงาน รวมถึงเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ รับฟังข้อเสนอแนะมาพัฒนาระบบทอย่างต่อเนื่อง

7. การเรียนรู้ เรียนรู้จากปัญหาที่พบบ่อยในการทำงาน เมื่อได้มีกระบวนการค้นหาสาเหตุของปัญหาที่แท้จริงแล้ว เกิดการเรียนรู้ในการแสวงหาข้อมูลและเกิดความร่วมมือของคนในองค์กร เพื่อคิดค้นวิธีแก้ไขปัญหา และพัฒนาปรับปรุงร่วมกัน จนเกิดนวัตกรรมใหม่ที่มีคุณค่าต่อองค์กร

ผลสำเร็จของ KM/Innovation ประเมินผล/คุณค่าของ KM/Innovation

1. เจ้าหน้าที่ศูนย์อนามัยที่ 4 ระบุรุ่น ส่งเอกสารเบิกค่าใช้จ่ายถูกต้องครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ 95
2. ลดเวลาในการกรอกชุดเอกสารทางการเงิน จากเดิมใช้เวลากรอกคิดเป็น 58.95 นาที/1 ชุด เหลือใช้เวลา 13.03 นาที/1 ชุด ดังนั้นช่วยลดเวลาในการกรอกชุดการเงินไปได้ถึง 45.92 นาที/ชุด
3. การใช้กระดาษสำหรับเบิกจ่ายทางการเงิน ลดลงได้เดือนละ 500 แผ่น

เจ้าหน้าที่ศูนย์อนามัยที่ 4 ระบุรุ่น ให้ความสนใจและนำนวัตกรรมการเงิน ยุค 4.0 ไปใช้งานจริง คิดเป็นร้อยละ 81 ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด และมีความพึงพอใจอย่างต่ำมาก คิดเป็นร้อยละ 38 และพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 50

แนวทางการขยายผลหรือพัฒนาต่ออยอด

1. พัฒนาระบบแจ้งเตือนกรณีกรอกข้อมูลไม่ครบถ้วน
2. เชื่อมระหว่างใบอนุญาติและการเข้ากับโปรแกรมการเบิกค่าใช้จ่าย

หมายเหตุ กระบวนการ KM หมายถึง กระบวนการจัดการความรู้ตามแนวทาง 7 ขั้นตอน ของ กพร. ประกอบด้วย

- 1) การบ่งชี้ความรู้ - เช่นพิจารณาว่า วิสัยทัศน์/ พันธกิจ/ เป้าหมาย คืออะไร และเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เราจำเป็นต้องรู้อะไร , ขณะนี้เรามีความรู้อะไรบ้าง, อุปกรณ์แบบใด, อยู่ที่ใด
- 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ - เช่นการสร้างความรู้ใหม่, แสวงหาความรู้จากภายนอก, รักษาความรู้เก่า, กำจัดความรู้ที่ไม่ได้แล้ว
- 3) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ - เป็นการวางแผนสร้างความรู้ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเก็บความรู้อย่างเป็นระบบในอนาคต
- 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ - เช่นปรับปรุงรูปแบบเอกสารให้เป็นมาตรฐาน, ใช้ภาษาเดียวกัน, ปรับปรุงเนื้อหาให้สมบูรณ์
- 5) การเข้าถึงความรู้ - เป็นการทำให้ผู้ใช้ความรู้นั้นเข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT), Web board ,บอร์ดประชาสัมพันธ์ เป็นต้น
- 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ - ทำได้หลายวิธีการ โดยกรณีเป็น Explicit Knowledge อาจจัดทำเป็นเอกสาร, ฐานความรู้, เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกรณีเป็น Tacit Knowledge อาจจัดทำเป็นระบบ ที่มีขั้นสัญญาณ, กิจกรรมกลุ่มคุณภาพและนวัตกรรม, ชุมชนแห่งการเรียนรู้, ระบบพื้นเสียง, การสับเปลี่ยนงาน, การยึดตัว, เวทีแลกเปลี่ยนความรู้เป็นต้น
- 7) การเรียนรู้ - ควรทำให้การเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของงาน เช่นเกิดระบบการเรียนรู้จาก สร้างองค์ความรู้, นำความรู้ไปใช้, เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ และหมุนเวียนต่อไปอย่างต่อเนื่อง